

Understanding the Difficult Words of Jesus

David Bivin, Roy Blizzard, Jr.

An impressive amount of extra-biblical evidence points to the use of Hebrew in first-century Israel: the testimony of the church fathers, the Dead Sea Scrolls, coins, and inscriptions from the first centuries B.C.-A.D., the writings of Josephus, and Rabbinic Literature.

In this chapter we will examine some of that evidence.

RABBINIC LITERATURE

The largest and most significant body of written material from the time of Jesus is known as "Rabbinic Literature." Except for isolated words or sentences, it is written entirely in Hebrew. The best known of this literature is the Mishnah. The Mishnah, or Oral Law, was transmitted orally until it was finally committed to writing about 200 A.D. by Rabbi Judah Hanasi. (Today's standard Hebrew edition by Hanoch Albeck is printed in six volumes.) It contains rabbinic rulings, customs, traditions, pithy sayings, and homiletical material. The Mishnah is only one of six works of similar length known collectively as "Early Rabbinic Literature." They are all written in Hebrew.

It may come as a surprise to some, but most of the difficult passages or problems confronted in New Testament studies could be solved through a knowledge Rabbinic Literature. Many of Jesus' sayings have their parallels in Rabbinic Literature:

Do His will as if it were your will that He may do your will as if it were His will (compare Matthew 6:10; 7:21). Conform your will to His will that He may conform the will of others to your will (Avoth 2:4) [compare I Peter 5:6].

Note the similarity between the Golden Rule (Matthew 7:12) and the following:

Rabbi Eliezer said, "Let the honor of your fellowman be as dear to you as your own" (Avoth 2:10).

De moeilijke woorden van Jezus begrijpen

David Bivin, Roy Blizzard, Jr.

Een indrukwekkende hoeveelheid buiten-Bijbels bewijsmateriaal wijst op het gebruik van het Hebreeuws in het eerste-eeuwse Israël: het getuigenis van de kerkvaders, de Dode-Zeerollen, munten en inscripties uit de eerste eeuwen voor en na Christus, de geschriften van Josephus en Rabbijnse literatuur.

In dit hoofdstuk zullen we wat van dat bewijs onderzoeken.

RABBIJNSE LITERATUUR

Het grootste en belangrijkste stuk geschreven materiaal uit de tijd van Jezus staat bekend als "Rabbijnse literatuur". Op enkele woorden of zinnen na, is dat volledig in het Hebreeuws geschreven. De bekendste van deze literatuur is de Mishna. De Mishna, of Mondelinge Wet, werd mondeling overgebracht totdat men ten slotte omstreeks 200 na Christus besloot Rabbi Juda Hanasi om deze op te schrijven. (De standaard Hebreeuwse editie van vandaag van Hanoch Albeck is in zes delen gedrukt.) Het bevat rabbijnse uitspraken, gebruiken, tradities, kernachtige uitspraken en homiletisch materiaal. De Mishnah is slechts een van de zes werken van dezelfde soort die gezamenlijk als "Early Rabbinic Literature" bekend staan. Ze zijn allemaal in het Hebreeuws geschreven.

Het kan voor sommigen als een verrassing over komen, maar de meeste van de moeilijke passages of problemen waarmee nieuwe studies in het Nieuwe Testament werden geconfronteerd, konden worden opgelost door kennis van Rabbijnse literatuur. Veel van de uitspraken van Jezus hebben hun parallellen in Rabbijnse literatuur:

Doe Zijn wil alsof het uw wil is, opdat Hij uw wil mag doen alsof het Zijn wil is (vergelijk Mattheüs 6:10; 7:21.) Pas uw wil aan Zijn wil aan opdat Hij de wil van anderen moge aanpassen aan uw wil (Avoth 2:4) [vergelijk I Petrus 5:6].

Let op de overeenkomst tussen de Gouden Regel (Mattheüs 7:12) en het volgende:

Rabbi Eliëzer zei: "Laat de eer van je naaste je net zo dierbaar zijn als je eigen eer" (Avoth 2:10).

Similar is the saying of Rabbi Yose:

Let the possessions [mammon] of your fellowman be as dear to you as your own (Avoth 2:12).

The saying of Rabbi Tarphon reminds us of Jesus' saying in Luke 10:2 (parallel to Matthew 9:37-38):

The day is short and the task is great, and the laborers are lazy; but the wages are high, and the master of the house is urgent (Avoth 2:15).

Many rabbinic sayings have no direct parallel in the New Testament but sound so similar that one might think they were from the New Testament:

Rabbi Jacob said, "This world is like an entry hall preceding the world to come. Prepare yourself in the entry hall that you may enter into the banqueting hall" (Avoth 4:16). Any love that depends on some passing thing, when the thing disappears, the love vanishes too; but a love that does not depend on some passing thing will last forever. Which love was it that depended on some passing thing? - the love of Amnon and Tamar [II Samuel 13:1 ff.]. And which love was it that did not depend on some passing thing? - the love of David and Jonathan [II Samuel 1:26] (Avoth 5:16). Judah the son of Terna said, "Be as strong as the leopard and as swift as the eagle, as fleet as the gazelle and as brave as the lion to do the will of your Father in heaven" (Avoth 5:20).

Gelijkaardig is het gezegde van Rabbi Yose:

Laat de bezittingen [mammon] van je naaste net zo dierbaar voor je zijn als je eigen bezit (Avoth 2:12).

Het gezegde van Rabbi Tarphon herinnert ons aan Jezus' uitspraak in Lucas 10:2 (parallel aan Mattheüs 9:37-38):

De dag is kort en de taak is groot en de arbeiders zijn lui; maar de lonen zijn hoog en de heer des huizes komt eraan (Avoth 2:15).

Veel rabbijnse spreuken hebben geen directe parallel in het Nieuwe Testament, maar klinken zo gelijkaardig dat je zou denken dat ze uit het Nieuwe Testament komen:

Rabbi Jacob zei: "Deze wereld is als een inkomhal die voorafgaat aan de komende wereld. Bereid jezelf voor in de hal opdat je in de feestzaal moogt komen" (Avoth 4:16). Voor elke liefde die afhankelijk is van iets voorbijgaands geldt: wanneer het ding verdwijnt, verdwijnt ook de liefde; maar een liefde die niet van iets voorbijgaands afhankelijk is, zal voor altijd blijven bestaan. Welke liefde hing af van iets voorbijgaands? - de liefde van Amnon en Tamar [II Samuel 13:1vv.]. En welke liefde was niet afhankelijk van iets voorbijgaands? - de liefde van David en Jonathan [II Samuel 1:26] (Avoth 5:16). Juda, de zoon van Terna, zei: "Wees zo sterk als het luipaard en zo snel als de arend, zo vlug als de gazelle en zo moedig als de leeuw om de wil van uw Vader in de hemel te doen" (Avoth 5:20).

The Midrash

Midrash (rabbinic commentary on Scripture), even midrash written hundreds of years after the time of Jesus, is almost entirely Hebrew, and is only occasionally interspersed with Aramaic words, phrases, or sentences. The following is an example of midrashic material:

"As long as Moses held up his hands, Israel prevailed, but whenever he lowered his hands, Amalek prevailed" (Exodus 17:11). But could the hands of Moses really change the outcome of the battle for better or for worse? - it is, rather, to teach you that as long as the Israelites directed their thoughts on high and kept their hearts in subjection to their Father in heaven, they prevailed; otherwise, they suffered defeat.

You could say the same about the verse, "Make yourself a fiery serpent and mount it upon a standard, and if anyone who is bitten looks at it, he will recover" (Numbers 21:8). But could the serpent kill, or could the serpent heal? - it is, rather, to teach you that as long as the Israelites directed their thoughts on high and kept their hearts in subjection to their Father in heaven, they were healed; otherwise, they wasted away (Rosh Hashana 3:8).

De Midrash

Midrash (rabbijnse commentaar op de Schrift), zelfs midrash die honderden jaren na de tijd van Jezus geschreven werd, is bijna volledig in het Hebreeuws, en wordt slechts af en toe afgewisseld met Aramese woorden, uitdrukkingen of zinnen. Het volgende is een voorbeeld van *midrash* materiaal:

"Zolang Mozes zijn handen ophief, had Israël de overhand, maar wanneer hij zijn handen liet zakken, overwon Amalek" (Exodus 17:11). Maar konden de handen van Mozes echt de uitkomst van de strijd ten goede of ten kwade veranderen? - het is veeleer om u te leren dat zolang de Israëlieten hun gedachten op de hemel richtten en hun hart bewaarden in onderwerping aan hun Vader in de hemel, zij de overhand hadden, anders leden zij nederlagen.

U zou hetzelfde kunnen zeggen over het vers, "Maak zelf een vurige slang en zet hem op een standaard, en als iemand die gebeten is er naar kijkt, zal hij herstellen" (Numeri 21:8). Maar kon de slang doden, of kon de slang genezen? - het is veeleer om u te leren dat zolang de Israëlieten hun gedachten op de hemel richtten en hun hart bewaarden in onderwerping aan hun Vader in de hemel, ze werden genezen, anders stierven ze (Rosh Hashana 3:8).

Jewish Prayers

Jewish prayers, some of which date from the time of Jesus and before, are also almost entirely Hebrew. The following prayers are strongly reminiscent of the Lord's Prayer:

May Your will be done in Heaven above,
and grant peace and contentment to those
who fear You,
and do whatever seems best to You.

(Tosefta Berachoth 3:7).

May it be Your will,
O Lord, my God,
to make me familiar with Your Law,
and cause me to adhere to Your
commandments.
Do not lead me into sin,
nor into iniquity,
nor into temptation,
nor into dishonor.
Compel my impulses to serve You,
and keep me far from an evil man
or evil companions.
Give me good desires
and good companions
in this life.
And let me this day and every day
find grace, favor and mercy
in Your eyes
and in the eyes of all who see me,
and grant me Your best blessings.
Blessed are You, O Lord,
who grants Your best blessings
to Your people, Israel.

(Berachoth 60b)

Joodse gebeden

Joodse gebeden, waarvan sommige dateren uit de tijd van Jezus en daarvoor, zijn ook bijna volledig Hebreeuws. De volgende gebeden doen sterk denken aan het Onze Vader:

Moge Uw wil geschieden in de hemel hierboven,
en schenk vrede en tevredenheid aan degenen
die U vrezen,
en doe wat U het beste lijkt.

(Tosefta Berachoth 3:7).

Moge het Uw wil zijn,
O Heer, mijn God,
om mij vertrouwd te maken met Uw Wet,
en ervoor te zorgen dat ik mij aan Uw
geboden houd.
Breng me niet in zonde,
noch in ongerechtigheid,
noch in verleiding,
noch in schande.
Dwing mijn gedrevenheid om U te dienen,
en houd mij ver van een slecht mens
of slechte metgezellen.
Geef me goede verlangens
en goede metgezellen
in dit leven.
En laat mij deze dag en elke dag
welgevalligheid, gunst en genade vinden
in Uw ogen
en in de ogen van iedereen die mij ziet,
en schenk mij Uw beste zegeningen.
Gezegend zijt Gij, o Heer,
die Uw beste zegeningen schenkt
aan Uw volk, Israël.

(Berachoth 60b)